

Projecte Junts, una iniciativa de voluntariat per iniciar en el coneixement del català

Durant aquest mes de gener sortirà a la llum un nou material de suport del projecte Junts, que permetrà difondre a col·lectius i entitats aquesta iniciativa. La descripció que se'n fa a continuació pretén donar al lector alguna informació de les característiques i esperonar els agents socials que considerin que el projecte s'ajusta a les condicions i necessitats de persones i col·lectius a què destinen l'atenció, perquè el duguin a terme en el seu àmbit.

Precedents

Durant els cinc anys llargs d'aplicació del projecte Xerrem hi ha hagut persones i col·lectius totalment o quasi totalment desconeguts del català que han demanat de participar en els grups de conversa. Quan se'ls ha informat detalladament dels recursos formatius a què podien acudir (escoles d'adults, Consorci per a la Normalització Lingüística, etc.) sovint han manifestat la dificultat o la impossibilitat de fer efectiva la incorporació a cursos (per horaris, nombre mínim d'alumnes d'una associació, etc.) o simplement han expressat el mer desig de comprendre expressions elementals per introduir-se en contextos catalans, sense voluntat d'avançar més ni d'aprendre a llegir o escriure en català, cosa que explicava el fet d'haver-se dirigit als grups Xerrem.

Davant d'aquesta situació, la CAL havia de prendre una decisió: o bé continuar derivant les demandes cap a les instàncies públiques establertes i deixar sense resposta a aquells que de fet no accedirien als recursos proposats, o bé respondre a la seva voluntat de coneixement del català cercant metodologies factibles des del voluntariat i capaces d'ajudar-los en la iniciació de la comprensió oral i la producció d'exponents bàsics i habituals en les relacions interpersonals.

La reflexió ens va portar a seguir el segon camí, donant per descomptat que en tot moment se'ls informaria amb detall de les ofertes públiques de formació lingüística perquè poguessin avançar en el coneixement ple de la llengua. La decisió palesava la voluntat inequívoca de la CAL de col·laborar en el foment de l'ús del català i d'oferir nous espais de confluència a persones diverses, la majoria novingudes, justament en aquest punt que ens identifica: la llengua catalana.

Per això calia assumir tres reptes: crear una metodologia idònia, dissenyar un perfil de voluntari o voluntària que pogués dur-la a terme amb eficàcia i formar-los adequadament.

Destinatari

Persones de qualsevulla procedència, sense capacitat de comprendre interlocutors catalans en converses de contacte i relació social. Com és evident, tant la capacitat lectora i d'escriptura de la llengua pròpia com el domini d'altres llengües, sobretot si són romàniques, són factors que acceleren el procés de comprensió i expressió bàsica d'una persona que s'inicia en una llengua.

Així mateix, la poca presència en entorns formatius bàsics durant la infància i l'adolescència fa que el procés s'alenteixi. El projecte no pot atendre, però, les persones que són analfabetes en la pròpia llengua i no han assistit a escoles d'aprenentatge bàsics, ja que aquesta circumstància requereix un tractament especialitzat, professional.

Així, doncs, la tipologia dels destinataris pel que fa a la competència i proximitat lingüística condiciona el ritme d'aprenentatge, i no tant el contingut del que es proposa de comprendre o de produir.

Voluntaris i voluntàries

Són persones que estan disposades a oferir per al projecte una hora setmanal durant vint-i-quatre setmanes i han tingut, d'una manera o altra, experiència en el camp de l'aprenentatge bàsic, és a dir, que no els ve de nou col·laborar perquè l'altre aprengui: professorat de primària o secundària jubilat, gent amb experiència en conducció de grups, pares i mares avesats a fer costat als fills col·laborant en el seu aprenentatge, etc.

Aspectes metodològics

- ✓ Es pretén que participants reconeguin i compreguin mots i expressions d'ús molt habituals en les converses de relació social. També, que sàpiguen respondre amb un mínim d'informació a preguntes habituals de les converses de proximitat (entre veïns, amics, companys, clients, etc.)
- ✓ Seran contingut de les sessions els noms i adjectius de tot allò que és molt pròxim, les afirmacions i preguntes generades en primers contactes i comunicacions bàsiques entre persones, i les respostes a aquestes preguntes.
- ✓ Hi ha un nombre tancat de sessions. Se'n proposen vint-i-quatre, vint d'aprenentatge i quatre de repàs.
- ✓ El ritme és d'una sessió setmanal, o de dues en algunes circumstàncies, d'una hora de durada.
- ✓ Hi ha un voluntari o voluntària per cada cinc participants.
- ✓ Cada participant disposa d'un manual i cada voluntari pot seguir una guia didàctica completa.
- ✓ Tant el manual com la guia es penjaran del web de la CAL (Secció Xerrem → Documentació → Manual i guia Junts)
- ✓ Es treballen les làmines del *Viure a Catalunya*, posades a disposició pública per la Generalitat.
- ✓ Es fa un control estricte d'assistència i es lliuren certificats d'assistència amb el nombre d'hores registrades.

Aspectes organitzatius

La constitució d'un grup comporta els passos següents:

- ✓ Rebuda de sol·licituds per part de persones individuals o de grups constituïts, generalment associacions de persones novingudes o entitats que s'hi relacionen directament.
- ✓ Cerca de persones voluntàries per dur el grup. Formació.
- ✓ Negociació i acord amb l'entitat que cedeix l'espai on es faran les sessions
- ✓ Concreció del calendari (dia de la setmana i horari)
- ✓ Convocatòria de les persones interessades
- ✓ Informació de l'inici del grup al Consorci del lloc i a l'escola d'adults corresponent.

Per a més informació del projecte us podeu dirigir al correu electrònic del Xerrem: xerrem@cal.cat o podeu posar-vos en contacte amb l'equip organitzador al 934159002 (tardes).

Jordi Esteban, director del projecte